

Ahvenanmaa saa maailmanmuistikohteen – laivanvarustaja Gustaf Eriksonin arkistot lisätty Unescon Maailman muistirekisteriin

Ahvenanmaa on saanut tänään ensimmäisen maailmanmuistikohteensa, kun Gustaf Eriksonin varustamoarkisto sisällytettiin Unescon Maailman muisti -rekisteriin. Ahvenanmaan maailmanmuistikohde on kansainvälisesti ainutlaatuinen ja liittyy nimityksen myötä samaan korvaamattomien kulttuuriperintökohteiden joukkoon kuin Englannin Magna Charta, Ranskan ihmisoikeuksien julistus, Gutenbergin Raamattu ja Isaac Newtonin käsikirjoituksetkin.

Ahvenanmaan pääkaupungin Maarianhaminan kaupunkikuvaa hallitsee historiallinen purjelaiva Pommern. Tämä Gustaf Eriksonin 23. toukokuuta 1923 ostama alus on Ahvenanmaan merenkulkuperinteen vahva symboli. Tämän vuoksi on erityisen hienoa, että tänään, lähes päivälleen sata vuotta myöhemmin, voimme ilmoittaa, että Varustamoyhtiö Gustaf Eriksonin arkistot 1913–1949 on hyväksytty Unescon Maailman muisti -rekisteriin.

Maarianhamina oli 1920-luvulta lähtien maailman viimeisen kaupallisen purjelaivaston kotisatama, ja Gustaf Erikson hallitsi kansainvälistä merenkulkua. Hänen eri puolilta maailmaa hankkimansa kauniit purjelaivat herättivät huomiota jokaisessa satamassa, johon ne saapuivat. Kiinnostusta vahvisti entisestään epävirallinen purjelaivakilpailu, *the Grain Races*, Australian ja Englannin välillä. Gustaf Erikson itse sai arvonimen ”King of Windjammers” brittiläiseltä medialta. Hänen alustensa matkoja kuvailtiin kirjoissa, sanomalehdissä ja aikakauslehdissä, ja kun Eriksonin purjelaiva Herzogin Cecilie haaksirikkoutui Englannin rannikolla vuonna 1936, tuli siitä maailmanuutinen.

Eriksonin purjealukset purjehtivat maailman valtamerillä, mutta liiketoimintaa hoidettiin Maarianhaminan toimistosta käsin. Suuret purjealukset toivat työpaikkoja ja vaurautta Ahvenanmaalle. Lähes jokaisessa perheessä oli ainakin yksi perheenjäsen tai sukulainen, joka oli purjehtinut Eriksonin laivoilla. Pitkät matkat laajensivat myös maailmankuvaa ja kannustivat yrittäjyyteen, mikä näkyy Ahvenanmaalla vahvasti vielä tänäkin päivänä.

Unescon päätös sisällyttää Gustaf Eriksonin varustamoarkisto Maailman muisti -rekisteriin perustuu arkiston kansainväliseen merkitykseen. Gustaf Erikson arkistoi huolellisesti kaikki tiedot laivoistaan, kuten niiden hankintaan ja laitteisiin liittyvää taloudellista aineistoa, lokikirjoja ja uskomattoman laajaa kirjeenvaihtoa kapteenien, vakuutusyhtiöiden, telakoiden ja monien muiden toimijoiden kanssa. Arkisto on kattava, yhtenäinen ja ainutlaatuinen. Se on vertaansa vailla oleva tietolähde tutkijoille ympäri maailmaa. Sen lisäksi, että arkisto on erinomainen voimavara liiketoiminnan ja merenkulun historian tutkimuksessa, se tarjoaa myös ainutlaatuisen lähteen ilmastotutkimukselle, sillä lokikirjat sisältävät säätietoja eteläisiltä valtamerialueilta – alueilta, joilla ei sotien välisenä aikana liikennöinyt muita aluksia.

Ahvenanmaan merenkulkumuseo ja Ahvenanmaan maakunnanarkisto vastaavat arkistoon kuuluvasta aineistosta ja ovat toimineet yhdessä Ahvenanmaan maakuntahallituksen ja Unescon Suomen Maailman muisti -komitean kanssa pitkäaikaisessa hakuprosessissa, joka on nyt saavuttanut onnellisen loppunsa.

- Unescon Maailman muisti -rekisteriin pääsy on upea tunnustus Gustaf Eriksonin arkistojen arvosta ja merkityksestä koko maailmalle. Ahvenanmaan kulttuuriperintö merenkulkuvaltiona vahvistuu tämän myötä entisestään ja olen tänään tavattoman onnellinen ja ylpeä, sanoo Ahvenanmaan maakuntahallituksen opetus- ja kulttuuriministeri Annika Hambrudd.

Jos sinulla on kysyttävää, ota yhteyttä:

Kulttuuritoimiston ja maakunnan antiikkiesineiden päällikkö, **Viveka Löndahl**

viveka.londahl@regeringen.ax

Puh. 358 18 25420.

Opetus- ja kulttuuriministeri, Ahvenanmaan maakuntahallitus, **Annika Hambrudd**

annika.hambrudd@regeringen.ax

Puh. 018 2500

Maakunnanarkiston johtaja, Ahvenanmaan maakunnanarkisto, **Åke Söderlund**

ake.soderlund@regeringen.ax

Puh. 358 18 25340

Toimitusjohtaja, Ahvenanmaan merenkulkumuseo, **Hanna Hagmark**

hanna@sjofartsmuseum.ax

Puh. + 358 457 342 5015

Suomen kansallisen Maailman muisti -komitean puheenjohtaja, **Jussi Nuorteva**

jussi.nuorteva@gmail.com

Puh. 358 40 592 5131